

Чужі скелети: детективний роман

Андрій Кокотюха

ОЗНАЙОМЧИЙ ФРАГМЕНТ

© Видавництво «Богдан». Усі права застережено.

Фрагмент надано для ознайомлення. Повна книжка — nashaknyga.com.ua

Батьківська любов буває причиною надмірностей у вихованні. Якщо любити не вміють, ця любов переростає в нарцистичне властолюбство. Вміння любити — це щось більше, ніж відчуття любові.

Воно коливається між щастям та страхом. І головне в умінні любити — здатність вчасно відпустити, надати тому, кого вважаєш дитиною, свободу.

Геннінг Келлер «Загадка страху»

Рік тому. Літо

Вийти на свободу не означає звільнитися.

Учитель вкладав у голови менших цю істину довго, неквапно, старанно і невтомно. І дівчина переконалася — він казав правду. А також до неї дійшло: правда завжди одна, ось тільки підтверджуватися істина може різними способами.

Коли вона знайшла старшого брата та прийшла до нього разом із іншою його меншою сестрою, то зрозуміла — там, за межами окресленої ним Території Свободи, вона справді ніколи не почувалася вільною. Бо там, за межами території старшого брата, від неї постійно чогось вимагали.

Наприклад, Родя, Родіон — теж хотів бути другом і учителем.

Постійно вчив її жити, зануда паскудний. Батькам він подобався, навіть дуже подобався, і дівчина розуміла, чому саме. Адже Родя був такий самий, як вони: як язик у людини не заболить постійно повчати, радити, словом, виховувати. Тоді вона ще не знала про те, що десь зовсім поруч живе її старший брат, для якого обмеження — найбільший гріх.

Познайомившись із ним ближче, дівчина спершу збагнула — справді, обмежень не існує, свобода понад усе. Потім їй перестало це подобатися, навіть дуже швидко перестало. І тоді вчитель пояснив: у неї є повне право на обмеження власної свободи.

Бо по-справжньому вільна людина може чути ся такою навіть у темному вогкому підвалі.

З мокрицями.

Ось вона, ця страшна правда. Дівчина зрозуміла, що таки ніколи не почувала себе вільною. Ні вдома, ні в тих місцях, куди їй вдавалося втекти від домашньої задухи. Ні поруч із Родіоном, який чомусь уперто знаходив її і повертав назад додому. Ні тут, на Території Свободи, поруч із старшим братом та іншими своїми новими родичами. Особливо в тому підвалі, де вона проходила обряд очищення.

Отже, вирішила дівчина, коли їй нарешті дозволили вийти з підвалу, свободи не буває. Свобода — це казка, примарна оаза в спекотній пустелі, до якої втомлений і виснажений подорожній марно намагається дістатися. І на всіляких там Майданах її можна вимагати, тільки ж не отримаєш.

Ну, десь так учитель і казав...

Але все одно якось уранці дівчина зважилася на те, аби встати і вийти звідси. Залишити Територію Свободи, де вона зовсім цієї свободи не відчувала, аби повернутися у великий світ. Де теж, як казав учитель і як вірила ще місяць тому вона сама, теж усі живуть у добровільних кайданах. Тільки в тому світі були мама, тато, навіть Родя, Родіон — ніколи б не подумала вона, навіть у найгірші свої часи, що може скучити з ним, до божевілля, до нестями.

До смерті.

Вибравшись із свого закутка, дівчина намагалася рухатися тихо. Голова паморочилася, перед очима роїлися веселкові мушки, та все ж вона збрала останні сили, аби з їхньою допомогою дістатися до виходу, нікого не розбудивши. До того ж дівчина не знала, хто з її нових і вже остогидлих земних родичів, братів і сестер, насправді спить, а хто, як і вона, просто провалився в забуття від утоми та страху й ось-ось прийде до тями.

І з переляку за себе гукне старшого брата.

Бо якщо не гукне, то опиниться у вологому підвалі з мокрицями. А навіть найбільш активні шукачі власної свободи не дуже хотіли відчувати цю саму свободу там, на глибині півтора метра, де можна тільки лежати на холодній цеглі. Одна з молодших сестер розповіла: раніше цей погріб був глибиною трошки більше за два метри. Але учитель, майже відразу після того, як отаборився тут, переобладнав підвал. Невідомо звідки привезли цемент, пісок, машину цегли, і за кілька днів земляну підлогу спершу забетонували, зробивши міцний фундамент, а потім заклали цеглою, піднявши її рівень десь на півметра. З того часу там не можна стояти.

Ті, хто опинявся в підвалі, стояти не дуже то й хотіли. Більшість із них узагалі нічого не хотіли — спускалися туди покірно. Тільки декому, як пояснював старший брат, нерозумному доводилося зв'язувати руки. А решта потім що три години ставала кружка над розкритою лядою підвалу і хором просила в зв'язаного пробачення. Той мусив пробачити, інакше вийти з підвалу ставало складніше.

Дівчина теж пробачила.

Вона й тепер, пробираючись до виходу, ні на кого не сердилася, навіть на старшого брата. Ну, хіба на себе...

Коли вона була вже майже біля дверей, швидше відчула тваринним інстинктом, ніж помітила в напівтемряві підозрілий рух. Не стрималася — зойкнула. Але замість того, аби скочити на рівні і мчати, скільки залишилося сил, подалі звідси, у великий світ, нехай не такий вільний, як їй здавалося місяць тому, дівчина влякла на місці, приросла до брудної дерев'яної підлоги.

Брудної, бо тут все брудне. За словами вчителя, кожна людина має право не прибирати там, де живе. «Це проти природи», — казав він. Хто бачив чисто прибраний ведмежий барліг, євроремонт у вовчій норі чи ідеально вимиту собачу будув? А ведмеді, вовки та собаки без цього сильні за своєю природою, дужчі за людину,

людина їх боїться...

Дівчина второпала: всі, хто опинився на Території Свободи, боялися старшого брата.

І, мабуть, так, як вона, подумки називали його твариною. Тільки для когось ця тварина залишилася прекрасною, а для когось — жахливою, хижою, небезпечною. Від лігва якої треба втікати якомога далі.

Рух повторився.

Дівчина обернула голову туди, звідки відчувався порух, і зустрілася очима зі затуманеним поглядом Левка, одного з молодших братів. Вона так ніколи й не дізнається, ані скільки йому років, ані як його насправді звати. Тут, на Території Свободи, кожен мав право називатися так, як того душа бажала. І цей чоловік називав себе Левком. Вік тих, хто населяв Територію Свободи, взагалі не мав жодного значення. Бо старший брат для всіх був один, старший за всіх. А решта були один для одного лише молодшими братами і сестрами.

Так велів учитель. Імені якого тут взагалі ніхто не знав, навіть Чорна, наближена до нього і готова, здавалося, вичищати і ковтати бруд із-під його неохайних нігтів. З рештою, яка різниця, як звати вчителя... мучителя...

Левко витріщався просто на дівчину, або, краще сказати, крізь неї. Він лежав на боці, спершись спиною об стіну з подертими шпалерами, вирячив перед себе круглі очі, які втратили колір або тут, або взагалі — раніше. В часи, коли Левко волочився від міста до міста, від села до села. В часи, про які іноді міг розказати, навіщось постійно озираючись, хоча тут, на Території Свободи, його минуле і майбутнє не цікавило нікого, в тому числі старшого брата.

Очі кліпнули.

Дівчина приклала пальця до вуст. Вона не знала, чи вдалося вдати на обличчі благальний вираз, але всіма рештками сил намагалася показати, як вона багає Левка мовчати. Минула, здавалося, вічність, перш ніж вираз Левкового обличчя став більш осмисленим, він навіть мляво посміхнувся. Губи ворухнулися, і дівчині здалося, що вони прошепотіли: «Давай!».

Вдячно кивнувши, хоча й усвідомлюючи, що Левко навряд чи зараз зрозуміє всю глибину її вдячності, дівчина продовжила свій рух. Коли вихід був уже зовсім близько, перестала повзти, впевнено звелася навкарачки, постояла так, ніби обираючи напрямок руху. А потім підрачкувала до дверей, штовхнула їх, перебралася через поріг, озирнулася.

Якщо зараз хтось іще прокинеться...

ДАВАЙ!

Не стримуючи себе, рвонула і тут же втратила опору, поточилася і буквально випала з кімнати в коридор. Дівчину охопила паніка — їй здалося, що зі своєї кімнати зараз вийде вчитель, за ним — Чорна, надприродну лють якої йому інколи доводилося з усієї сили стримувати. Та все одно він був страшнішим за Чорну: адже виховати таку віддану, здатну на все хижачку могла тільки дуже зла людина, для якої в житті справді не існує жодних обмежень.

Учитель міг приборкати Чорну, а ось хто приборкає самого вчителя — запитання без відповіді... Ось чому він був страшнішим за свою улюблену та віддану ученицю.

Може, він і не прокинувся ще. Може, пізнають у парі з Чорною все більші глибини та можливості повної людської свободи. Не маючи бажання переконуватися в цьому, дівчина як могла, обережно, причинила за собою двері босою ногою і, рачкуючи, перетнула коридор. Вихід надвір ніколи не зачиняли зсередини. Це одне з правил Території Свободи: двері завжди відчинені для нових

молодших братів і сестер. Хочете втікати — будь ласка, казав учитель, роблячи широкий жест у бік паркану, за яким височіли сосни. Тільки куди ви втечете після пережитого та відчутого тут? А головне — від кого? Від себе? Ну, хіба що від себе, спробуйте...

Дівчина вирішила спробувати. Діставшись вхідних дверей, вона поволі звелася на рівні ноги, спираючись на одвірок, аби не впасти через повне знесилення та виснаження. Учитель має рацію. Він усе ж не дурний чоловік. Після всього, що тут було, після піднятого на пів метра підвалу та кімнати старшого брата, єдине вікно якої постійно запнуте, а в темному кутку постійно сидить ненависна Чорна, втікати можна справді тільки від себе.

І дівчина нарешті вирішила спробувати зробити це — втекти від себе.

Голова паморочилася, та вона не зважала. Переступила поріг, як могла швидко перетнула захаращене подвір'я, всім охлялим і страшенно схудлим тілом навалилася на хвіртку, рвонула.

Клямка.

ДАВАЙ!

Вона видалася дівчині такою ж важкою, як соломинка для мурахи. Та втікачка з усієї мурашиної сили смикнула клямку, неймовірно зраділа, коли та посунулася, відкриваючи дорогу, і від радощів дівчина навіть не замкнула її. Ноги самі вели вперед, крізь сосни, берези та дуби змішаного лісу, до стежки, до великої дороги, до людей.

...Водієві позашляховика, який за дві години знайшов на узбіччі траси худу виснажену дівчину в самій подертій брудній футболці та трусиках, вона змогла сказати тільки своє ім'я — Оксана. Прізвище згадала лише в районній лікарні, перед тим, як остаточно втратити свідомість..... Мине менше року від того часу — і ця дівчина вперше побачить за своїм вікном темного привида...

• • •

Далі — у повній книжці «Чужі скелети: детективний роман».
nashaknyga.com.ua